

Parkanon kaupungin sairauspoissaolokäytännöt

Henkilöstöjaosto 12.09.2023 § 42
716/00.01.03.00/2023

Kevan tilastojen mukaan kunta-alan henkilöstön sairauspoissaolot lisääntyivät vuonna 2022 keskimäärin kahdella päivällä edellisvuoteen verrattuna. Kuntatyöntekijöillä poissaolopäiviä sairauden vuoksi oli vuonna 2022 keskimäärin 16,5, kun vuonna 2021 päiviä kertyi 14,7. Sairauspoissaolot myös pitkittyivät. Pidempiä, 8–29 päivän poissaolokertymiä oli vuonna 2022 jo reilu kolmannes (34 %), kun edeltävinä vuosina 2019–2021 niitä oli neljännes (24 %) kaikista sairauspoissaoloista. Myös yli 30 päivän poissaolokertymät lisääntyivät hieman ja ovat nyt noin 14 % kaikista sairauspoissaoloista.

Kevan arvion mukaan vuonna 2022 työkyvyttömyydestä aiheutui kunta-alalla työnantajille noin 1,3 miljardin euron kustannukset, joista sairauspoissaolojen välittömien kustannusten osuus oli 69 %. Työkyvyttömyyden kustannukset kasvoivat lähes 200 miljoonalla eurolla edellisvuoteen verrattuna. Puolet sairauspoissaolojen kustannuksista aiheutuu pitkistä (yli 30 päivän) poissaoloista, vaikka niillä on vain noin 10 % henkilöstöstä.

Kevan tutkimustulosten mukaan valtaosa vuoden 2022 sairauspoissaolojen kasvusta johtui vuonna 2022 koronasairauksista ja hengitystieinfektioista. Muita Kevan tutkimuksessa esiin nousseita sairauspoissaolojen lisääntymisen syitä kuntasektorilla olivat erilaisten muutostilanteiden luoma kuormitus sekä henkilöstövajeeseen, henkilöstön saatavuuteen ja henkilöstön vaihtuvuuteen liittyvä kuormitus. Pitkien poissaolojen taustalla arvioitiin olevan esimerkiksi leikkaushoitoon pääsyn vaikeutta ja hoitojen viivästymistä psyykkisten palveluiden osalta. Osatyökykyisten uudelleen sijoittaminen on hankalaa. Korvaavaa työtä tai työtehtävien ja -ajan muokkausta hyödynnetään harvoin, jolloin pitkittyneitä poissaoloja syntyy. Kevan arvion mukaan sairauspoissaoloissa kyse voi pohjimmiltaan olla työuraan liittyvistä haasteista, joista muodostuu pitkittyessään työkyvyn haaste.

Kevan tutkimustulosten kaltainen sairauspoissaolojen määrän kasvu näkyi myös Parkanon kaupungin työntekijöiden sairauspoissaoloissa. Sairauspoissaolojen määrä kasvoi vuonna 2022 vuoteen 2021 verrattuna n. 1 000 päivää. Vuonna 2022 sairauspoissaoloja oli Personec-raportoinnin mukaan yhteensä 3 877 kalenteripäivää, mikä tekee 15,5 päivää työntekijää kohden. Parkanon kaupungin työntekijöiden sairauspoissaoloprosentti vuonna 2022 oli 4,1 %.

Parkanon kaupungin sairauspoissaolojen määrän kasvua selittänee koronapandemian jälkeinen infektioiden lisääntyminen sekä muutamat usean kuukauden mittaiset sairauspoissaolot. Sairauspoissaololuvuissa ei ole huomioituna työtapaturmista aiheutuneita poissaoloja.

Parkanon kaupungin sairauspoissaolokäytännöt on kirjattu henkilöstöjaoston vahvistamaan sairauspoissaolot ja työkyvyn tukeminen yleisohjeeseen.

Sairastumisesta ilmoitetaan välittömästi suoraan esimiehelle. Ilmoitus on tehtävä soittamalla esimiehelle, pelkkä tekstiviesti-ilmoitus ei riitä. Mikäli esimiestä tai hänen sijaistaan ei tavoiteta, tekstiviesti-ilmoitus on riittävä.

Nykyisen käytännön mukaan oma ilmoitus sairastumisesta voidaan hyväksyä viidestä peräkkäisestä kalenteripäivästä (1-5 päivää). Tämän jälkeen jokaisesta sairastamispäivästä tarvitaan lääkärintodistus. Lääkärintodistus hankitaan ensisijaisesti työterveyshuollosta.

Pelkkä ilmoitus poissaolosta ei oikeuta palkalliseen sairauslomaan, vaan siihen tarvitaan esimiehen lupa. Esimies voi aina halutessaan perustellusta syyistä pyytää lisäselvitystä/edellyttää 1-5 päivän omailmoitusten kohdalla terveydenhoitajan tai lääkärin todistusta.

Sairauslomaa omalla ilmoituksella ei hyväksytä silloin, kun se liittyy välittömästi terveydenhoitajan tai lääkärin edellisille päiville kirjoittamaan sairauslomaan. Tällöin vaaditaan uusi terveydenhoitajan tai lääkärin todistus.

Edellä mainitusta poiketen alle neljän kuukauden määräaikaisessa työ- tai virkasuhteessa olevien tulee toimittaa todistus jokaiselta sairauspoissaolopäivältä. Terveydenhoitajan todistus riittää 1-3 päivän poissaoloista, lääkärintodistus vaaditaan edellä mainittua pidemmältä työkyvyttömyysajalta.

Mikäli työntekijä/viranhaltija sairastuu työpäivän aikana, hänen tulee ilmoittaa sairastumisestaan esimiehelle ennen työpaikalta poistumistaan. Sairastumispäivää ei merkitä ESS-järjestelmään.

Viranhaltijalla/työntekijällä on oikeus saada tilapäistä hoitovapaata hänen tai hänen taloudessaan vakituisesti asuvan äkillisesti sairastuneen alle 12 vuoden ikäisen taikka vammaisen lapsen hoidon järjestämiseksi tai hoitamiseksi. Vapaata on mahdollista saada enintään neljä työpäivää kerrallaan (koskee myös ns. etävanhempia).

Palkka maksetaan enintään kolmelta peräkkäiseltä kalenteripäivältä lapsen sairastumisesta lukien (jos lapsi sairastuu kesken työvuoron, palkallinen aika on enintään kolme seuraavaa kalenteripäivää). Palkallisuuden edellytyksenä on, että molemmat vanhemmat ovat ansiotyössä kodin ulkopuolella tai toisella vanhemmista ei muutoin tosiasiallisen esteen johdosta ole mahdollisuutta osallistua lapsen hoitoon tai kysymyksessä on yksinhuoltaja. Tilapäistä hoitovapaata voi käyttää kumpi tahansa vanhemmista, mutta ei yhtä aikaa.

Voimassa olevan Parkanon kaupungin ohjeistuksen mukaan lapsen sairastumisesta on annettava esimiehelle todistus. Yhdeltä päivältä riittää oma kirjallinen ilmoitus.

Vertailu sairauspoissaolojen kestoista vuosina 2021 – 2022

Poissaolon pituus	Kesto		Kasvu%	Määrä		Kasvu%
	2021	2022		2021	2022	
1	173	233	35 %	173	233	35 %
2-3	1537	1916	25 %	276	427	55 %
4-5	219	693	216 %	48	137	185 %
6-11	215	325	51 %	40	58	45 %
12-29	430	383	-11 %	35	31	-11 %
30-	274	327	19 %	12	13	8 %

	Ryhmän osuus kaikista		Ryhmän osuus kaikista	
	2021	2022	2021	2022
1	6 %	6 %	30 %	26 %
2-3	54 %	49 %	47 %	47 %
4-5	8 %	18 %	8 %	15 %
6-11	8 %	8 %	7 %	6 %
12-29	15 %	10 %	6 %	3 %
30-	10 %	8 %	2 %	1 %

Yllä oleva vertailu sairauspoissaolojen kestoista osoittaa, että merkittävä kasvu sairauspoissaolojen pituuksissa on tapahtunut nimenomaan 4-5 sairauspäivän kohdalla. Tämän vuoksi esitetään, että Parkanon kaupungin sairauspoissaolokäytäntöjä tarkennetaan siten, että 1.10.2023 lukien oma ilmoitus sairastumisesta voidaan hyväksyä kolmesta peräkkäisestä kalenteripäivästä (1-3 päivää). Tämän jälkeen jokaisesta sairastamispäivästä tarvitaan lääkärintodistus. Lääkärintodistus hankitaan ensisijaisesti työterveyshuollosta.

Myös lapsen sairastumiseen liittyviä käytäntöjä esitetään tarkennettavaksi siten, yhden päivän omailmoituskäytäntö poistetaan ja lapsen sairastumisesta on aina annettava esimiehelle todistus.

Valmistelijat: hallinto- ja talousjohtaja Aleksi Saukkoriipi
henkilöstöpäällikkö Minna Aittoniemi

Esittelijä

Hallinto- ja talousjohtaja Aleksi Saukkoriipi

Päätösehdotus

Henkilöstöjaosto päättää, että Parkanon kaupungin henkilöstön sairauspoissaoloihin liittyviä oma ilmoitus -käytäntöjä muutetaan 1.10.2023 lukien seuraavasti:

1) Oma ilmoitus sairastumisesta voidaan hyväksyä kolmesta peräkkäisestä kalenteripäivästä (1-3 päivää). Tämän jälkeen jokaisesta sairastamispäivästä tarvitaan lääkärintodistus. Alle neljän kuukauden määräaikaisessa työ- tai virkasuhteessa olevien tulee toimittaa todistus jokaiselta sairauspoissaolopäivältä. Terveystodistuksen todistus riittää 1-3 päivän poissaoloista, lääkärintodistus vaaditaan edellä mainittua pidemmältä työkyvyttömyysajalta. Lääkärintodistus hankitaan ensisijaisesti työterveyshuollosta.

2) Lapsen sairastumiseen liittyviä käytäntöjä tarkennetaan siten, yhden päivän omailmoituskäytäntö poistetaan ja lapsen sairastumisesta on aina annettava esimiehelle todistus.

3) Muutokset kirjataan Parkanon kaupungin sairauspoissaolot ja työkyvyn tukeminen yleisohjeeseen.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.